

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Naziv operacije:

EKO zeliščni učni vrt

Namen operacije:

V sklopu projekta bomo postavili EKO zeliščni učni vrt, ki bo namenjen že omenjeni ciljni skupini oziroma ciljnim skupinam. Vrt smo si zamislili kot inovativni interaktivni izobraževalni produkt oziroma storitev, ki bi bila trajno na voljo uporabnikom.

Gre za zeliščni vrt, sestavljen iz različnih zeliščnih gred, na njem bi postavili tudi ploščad z mizami in klopmi za potrebe izvajanja delavnic in predavanj ter naravoslovnih dni (izdelava zeliščnih pripravkov, priprava sadik, pitje zeliščnega čaja,...), klopce in ležalnike za sprostitvev in oddih na vrtu ter gugalnico za otroke in odrasle.

Vrt bo ves čas ponujal izobraževalne vsebine, večinoma v tesnem sodelovanju z lokalnimi partnerji (osnovne šole, srednje šole, knjižnica, CSO, LUO), ki so že izkazali interes po trajnem sodelovanju in koriščenju izobraževalnih vsebin učnega vrta. Izobraževalne vsebine bi bile prilagojene posameznim ciljnim podskupinam, ki smo jih že opisali. Podajali bi jih na interaktiven način, v smislu, da bi vsebine zasnovali na način, ki aktivno vključuje uporabnike v izvajanje le teh (skrb za vrt, nega rastlin, sajenje, pobiranje, izdelava zeliščnih pripravkov, priprava zelišč za ozimnico,...) Vrt bo zasnovan kot svojevrstna učilnica v naravi.

Možnosti za različne vsebine, ki jih ponuja takšen učni vrt je praktično neomejeno. Na takšen način bomo uporabnikom prenašali znanja s področja zeliščarstva, ljudskega zdravilstva, lokalne samooskrbe, ekološkega vrtnarjenja, skrbi za okolje, sodelovanja med lokalnimi partnerji ipd. Vrt bo tako prispeval k reševanju problema pomanjkanja ponudbe izobraževalnih vsebin iz naštetih področij ter k ozaveščanju lokalne skupnosti o pomembnosti implementacije trajnih, okolju prijaznih praks v vsakdanje življenje uporabnikov ter s tem prispevanje vsakega posameznika k varovanju okolja, prilagajanju na podnebne spremembe ter trajnostnim in okolju prijaznejšim načinom pridelave hrane. Hkrati bo tak učni vrt ponujal tudi možnost sproščanja v naravi ter aktivnega preživljanja prostega časa za lokalno prebivalstvo oziroma ciljne skupine, ki jih naslavlja.

Taka storitev oziroma produkt v lokalnem okolju še ne obstaja. V Slovenskem prostoru je nekaj podobnih vrtov, vendar pa po našem vedenju niso bili zasnovani na način kot smo si ga zamislili pri našem projektu. Sam projekt je zasnovan tako, da bo že v fazi postavitve in zasaditve vrta vključil bodoče uporabnike le tega. Skozi izobraževalne vsebine, ki bodo del projektnih aktivnosti, bodo lahko uporabniki aktivno sodelovali, tako z idejami za konkretne rešitve na samem vrtu, kot tudi z aktivnim sodelovanjem pri postavitvi gred, pripravi sadik, zasaditvi, kot tudi ureditvi celostne podobe vrta. Na ta način želimo uporabnike že v začetni fazi projekta povezati z Učnim vrtom, da se bodo z njim poistovetili, ga ponotranjili in se tudi pozneje vračali na vrt ter koristili ponudbo izobraževalnih vsebin ter tudi možnosti sprostitve, ki jih vrt ponuja. Na ta način bo prostor ter storitev prilagojena uporabnikom. Prednost je tudi neposredna bližina mesta Ormož (slabe 3 kilometre), kar omogoča tudi obisk vrta peš ali s kolesom. Bistvo vsega je, da bodo uporabniki sodelovali pri oblikovanju produkta, katerega uporabniki bodo, ter ga na ta način sprejeli kot svojega in mu zagotovili trajno vključenost v lokalno okolje.

Glavne aktivnosti operacije:

AKTIVNOST 1: PREDAVANJE 1: Predstavitev projekta: Namen je na spletnem predavanju oziroma predstavitvi seznaniti vse deležnike in zainteresirano javnost (šole, vrtci, LU, CSO, Knjižnica, muzej) o projektu. Torej se na predavanju projekt podrobno oriše in predstavi, ter se tudi (predvsem strokovne delavce) seznaniti ter povpraša o možnostih sodelovanja pri izvedbi projekta, ter tudi po izvedbi le tega.

Predvidena dela: priprava na predavanje, koordinacija z deležniki, izvedba.

Udeleženci: učitelji, profesorji, ravnatelji, delavci knjižnice, muzeja, CSO, Ljudske univerze, Zavoda za turizem,...

AKTIVNOST 2: KOORDINACIJSKI SESTANKI: ves čas projekta, se bodo izvajali koordinacijski sestanki (obiski institucij) s sodelujočimi v projektu. Gre za dogovarjanje glede konkretne izvedbe aktivnosti v projektu, na primer naravoslovnega dne za nižje stopnje osnovne šole in podobno. Predvidena dela: priprava na sestanke, izvedba sestankov.

AKTIVNOST 3: DELAVNICA 1: Spoznajmo se z zelišči Namen delavnice je na predavanju udeležencem predstaviti zelišča in zdravilne rastline, jih seznaniti z zdravilnimi lastnostmi ter blagodejnimi vplivi uporabe zeliščnih pripravkov na splošno počutje. Predstavljen bo celoten proces od semena, sadike do zeliščnega pripravka. Vse se smiselno predstavi na primeru našega EKO zeliščnega učnega vrta.

Predvidena dela: študij literature in virov, priprava na delavnico, izvedba delavnice, dogovarjanje z deležniki.

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja

AKTIVNOST 4: DELAVNICA 2: Priprava gred in zasaditev zelišč

Predavanje na kakšen način se ustrezno in primerno pripravijo zeliščne grede, kakšne materiale bomo potrebovali ter katera zelišča in na kakšen način ter na katere dele vrta jih bomo posadili.

Predvidena dela: priprava na predavanje, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, izvedba

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja

AKTIVNOST 5: DELAVNICA 3: Izdelava – postavitve gred

Praktična delavnica izdelave zeliščnih gred na podlagi smernic in standardov, ki so bili predstavljeni na predhodni delavnici. Postavili bomo več zeliščnih gred in pripravili zemljo za zasaditev.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, priprava materiala (les, zemlja, robniki), izvedba

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja (učenci, dijaki, stanovalci CSO, vključeni v programe izobraževanja na LU, obiskovalci knjižnice,...)

AKTIVNOST 6: DELAVNICA 4: Vzgoja in priprava sadik

Praktična delavnica s prikazom in aktivnim sodelovanjem udeležencev. Pripravili bomo sejalne plošče in jih zasejali z zelišči, ki jih bomo na naslednji delavnici uporabili za zasaditev vrta.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, priprava materiala, izvedba

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja (učenci, dijaki, stanovalci CSO, vključeni v programe izobraževanj na LU, obiskovalci knjižnice, ostali zainteresirani,...)

AKTIVNOST 7: DELAVNICA 5: Zasaditev gred

Praktična delavnica s prikazom in aktivnim sodelovanjem udeležencev. Z zelišči, ki smo jih zasejali in pripravili na predhodni delavnici bomo zasadili zeliščne grede na EKO zeliščnem učnem vrtu.

Udeležence bomo seznanili na katere dele vrta je najbolje zasaditi posamezna zelišča, kako po zasaditvi vzgajati in skrbeti za le ta.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, priprava materiala (zemlja, sadike), izvedba.

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja (učenci, dijaki, stanovalci CSO, vključeni v programe izobraževanj na LU, obiskovalci knjižnice, ostali zainteresirani,...)

AKTIVNOST 8: NARAVOSLOVNI DAN ZA OSNOVNOŠOLCE

Po predhodnem dogovoru in koordinaciji z učitelji bomo organizirali naravoslovni dan, v okviru katerega bi učenci in pedagoški kader dobili možnost poglobitve v zanimiv svet zdravilnih zelišč.

Naravoslovni dan bi potekal na učnem vrtu, vsebinsko pa bi bil razdeljen na dva dela. V teoretičnem bi – seveda na učencem prilagojeni ravni – na kratko opisali temeljne značilnosti zdravilnih zelišč, torej kako jih nabiramo in z njimi ravnamo, kako jih skladiščimo, na kakšen način jih uporabljamo itn., nato pa bi v praktičnem delu zelišča tudi poiskali na vrtu, jih nekaj nabrali in se poučili o njihovi zdravilnosti. V nadaljevanju bi nato še prikazali postopek priprave nekaterih pripravkov iz zdravilnih zelišč (zeliščni čaj, milo, tinktura, mazilo). Učence in učitelje bi tudi seznanili z prihodnjimi možnostmi vsebin, ki jih ponuja Eko zeliščni učni vrt in možnostih, da jih izvajamo skupaj.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, priprava materiala (zemlja, sadike), izvedba.

Udeleženci: Osnovnošolci in njihovi učitelji

AKTIVNOST 9: NARAVOSLOVNI DAN ZA SREDNJEŠOLCE

Po predhodnem dogovoru in koordinaciji s profesorji bomo organizirali naravoslovni dan, v okviru katerega bi dijaki in pedagoški kader dobili možnost poglobitve v zanimiv svet zdravilnih zelišč.

Naravoslovni dan bi potekal na učnem vrtu, vsebinsko pa bi bil razdeljen na dva dela. V teoretičnem bi – seveda na učencem prilagojeni ravni – na kratko opisali temeljne značilnosti zdravilnih zelišč, torej kako jih nabiramo in z njimi ravnamo, kako jih skladiščimo, na kakšen način jih uporabljamo itn., nato pa bi v praktičnem delu zelišča tudi poiskali na vrtu, jih nekaj nabrali in se poučili o njihovi

zdravilnosti. V nadaljevanju bi nato še prikazali postopek priprave nekaterih pripravkov iz zdravilnih zelišč (zeliščni čaj, milo, tinktura, mazilo). Učence in učitelje bi tudi seznanili z prihodnjimi možnostmi vsebin, ki jih ponuja Eko zeliščni učni vrt in možnostih, da jih izvajamo skupaj.

Naravoslovni dan je podoben kot za osnovnošolce, vendar s prilagojenimi, zahtevnejšimi vsebinami primernimi za dijake srednjih šol.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobre prakse, priprava materiala (zemlja, sadike), izvedba.

Udeleženci: Dijaki (targiramo predvsem program Zdravstvena nega) in njihovi profesorji

AKTIVNOST 10: DELAVNICA 6: Obvladovanje stresa na naraven način

Predstaviti naravne načine za samopomoč z zeliščnimi pripravki iz domače lekarne. Stres je v sodobnem času eden izmed bistvenih dejavnikov, ki vplivajo na zdravstvene težave in s tem slabšo kvaliteto življenja. Delavnica na praktičen način ponuja rešitve za obvladovanje stresa z naravnimi pripravki. V okviru delavnice bomo na vrtu tudi poiskali in nabrali zdravilna zelišča, s katerimi si lahko pomagamo blažiti težave povezane s stresom ter si pripravili »pomirjevalni« zeliščni čaj.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature, izvedba.

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja (učenci, dijaki, stanovalci CSO, vključeni v programe izobraževanj na LU, obiskovalci knjižnice, ostali zainteresirani,...)

AKTIVNOST 11: DELAVNICA 7: EKO zeliščni učni vrt kot priložnost za razvoj socialnega podjetništva

Namen delavnice je udeležencem na primeru Eko zeliščnega učnega vrta predstaviti priložnosti, ki jih ponuja lokalno okolje za razvoj dejavnosti socialnega podjetništva. Lokalno okolje ponuja dobre pogoje za razvoj te panoge ter tudi povezovanje znotraj nje. V zadnjem času se ob opuščanju kmetijskih površin ponuja možnost najema ali odkupa kmetijskih zemljišč, ki so primerna za vzgojo zelišč. Z relativno nizkim finančnim vložkom je na sorazmerno majhnih površinah možno z zeliščarstvom ustvarjati dodano vrednost in zaslužek. Prav tako je na voljo kar nekaj delovne sile, ki je usposobljena v ročnih »zelenih« delih (opuščenje vinogradništva). Delavnica na konkretnem primeru podjetja Botanik in Eko zeliščnega učnega vrta predstavi omenjene možnosti ter možnosti za vključevanje oseb iz ranljivih skupin skozi programe socialne aktivacije, mentorske programe ipd.

Predvidena dela: priprava na delavnico, študij virov in literature ter primerov dobrih praks, izvedba.

Udeleženci: zainteresirana javnost, ki se povabi s pomočjo lokalnih institucij in sredstev obveščanja (lokalni podjetniki, zaposleni na Razvojno raziskovalnem centru Ormož, stanovalci CSO, vključeni v programe izobraževanj na LU, obiskovalci knjižnice, ostali zainteresirani,...)

AKTIVNOST 12: OTVORITEV EKO ZELIŠČNEGA UČNEGA VRTA

Uradna otvoritev vrta na kateri se bodo odvijale aktivnosti kot so vodeni ogledi, delavnice, pogostitev, tiskovna konferenca.

Predvidena dela: priprava na aktivnost, izvedba

Udeleženci: novinarji, strokovna javnost, sodelujoči v projektu, vsa zainteresirana javnost

AKTIVNOST 13: KOORDINACIJA ZAPOSLENEGA Z ZUNANJIM IZVAJALCEM

Cilji operacije in pričakovani rezultati:

Postavitev in razvoj EKO zeliščnega učnega vrta ter izobraževalnih ter drugih vsebin, ki jih ponuja

Sodelovanje z lokalnimi deležniki pri zasnovi in izvedbi projekta, ki so hkrati uporabniki storitve oziroma produkta

Razvit program izobraževalnih in drugih vsebin na vrtu – učilnica na prostem

Na dolgi rok načrtovana nova zaposlitev, kratkoročno pa vključevanje oseb iz ranljivih ciljnih skupin skozi programe socialne aktivacije.

Družbeni učinki operacije:

Prispevek k boljši kakovosti bivanja in izobraževalnih možnosti ter posledično dvig zavesti lokalnega prebivalstva o pomembnosti implementacije trajnih, okolju prijaznih praks v vsakdanje življenje lokalne skupnosti ter s tem prispevanje vsakega posameznika k varovanju okolja, prilagajanju na podnebne spremembe ter trajnostnim in okolju prijaznejšim načinom pridelave hrane. Hkrati bi tak učni vrt ponujal tudi možnost **sproščanja v naravi ter aktivnega preživljanja prostega časa** za lokalno prebivalstvo oziroma ciljne skupine, ki jih naslavlja.

Način financiranja:

Operacijo sofinancira republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport

Skupna vrednost projekta:

41.841,85

Obdobje izvajanja:

16.9..2024 - 30.9.2024

Povezave na spletne strani:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-gospodarstvo-turizem-in-sport/>

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT**